

Leden van het belpanel voor Stop Ebola van Giro 555. FOTO PAUL BERGEN, ANP

Heeft zo'n Giro 555-actie eigenlijk wel zin?

JA

Nicole Spieker
director quality PharmAccess

We hebben geld nodig om te voorkomen dat deze crisis een pandemie wordt

Als het Coca-Cola lukt om in elke uithoek van Afrika een koud drankje te leveren terwijl basiszorg voor velen buiten bereik blijft, is er iets fundamenteel mis. De ebola-epidemie legt pijnlijk bloot hoe actueel deze gedachte van PharmAccess- oprichter Joep Lange nog steeds is.

Acties om geld op te halen zijn hard nodig. We moeten ervoor zorgen dat deze crisis niet uitmondt in een pandemie. Om een volgende uitbraak sneller te kunnen aanpakken is ook een structurele versterking van het gezondheidssysteem vereist.

De Amerikaan Thomas Frieden verwoordde dit treffend toen hij aan de hand van een inschatting van de We-

reldbank voorrekende dat de wereld nu miljarden uitgeeft aan noodhulp terwijl de epidemie voor minder dan een procent van deze kosten in de kiem gesmoord had kunnen worden.

In ons werk bij PharmAccess zien wij dagelijks dat je met minimale middelen structurele verbeteringen mogelijk kunt maken, ook in zeer arme gebieden in Afrika. Ons kwaliteitsverbeteringsprogramma SafeCare meet kwaliteit van zorg via een vast stramien. Daarnaast geeft het klinieken handvatten om hun kwaliteit te verbeteren.

Artsen en verpleegkundigen worden getraind in processen, hygiëne en medicijnbeheer. Ook patiënten weten beter waar ze aan toe zijn door voorlichting en heldere dienstverlening. Zo zorgt onze aanpak voor

transparantie en een groeiend vertrouwen in de zorg. Meer mensen gaan op tijd naar de dokter en Afrikaanse banken durven leningen aan deze klinieken te verstrekken.

Klinieken met protocollen voor noodsituaties en goed getraind personeel kunnen gevaarlijke ziektes snel signaleren en een epidemie voorkomen, zodat gezondheidszorgsystemen niet instorten op het moment dat ze het hardst nodig zijn.

Nigeria geldt als goed voorbeeld in de ebolabestrijding. De eerste besmette patiënt werd opgenomen in het First Consultants ziekenhuis in Lagos.

Dr Stella Ameyo Adadevoh herkende direct de symptomen, kreeg bevestiging via een labtest, volgde de procedures voor isolatie en hield

voet bij stuk toen de patiënt het ziekenhuis wilde verlaten.

Vier stafleden, onder wie Dr Stella, hebben het met hun leven moeten bekopen, maar dankzij haar gestructureerde optreden heeft het ebolavirus geen kans gehad in de dichtstbevolkte stad van West-Afrika.

Toch gaat het niet goed met het ziekenhuis. Zoals vele klinieken heeft het een groot deel van zijn inventaris moeten vernietigen vanwege infectiegevaar. Het vertrouwen is weg.

Artsen hebben structurele middelen nodig om hun klinieken weer op te bouwen en te versterken.

Naast financiering is het cruciaal dat het gezondheidssysteem is toegerust om risico's effectief te beheersen en stap voor stap de kwaliteit van de zorg langdurig te verbeteren.

NEE

Kellie Liket
econome, promoveerde eerder dit jaar op het proefschrift 'Waarom 'goed' doen niet goed genoeg is'

Geven voor betere ziekenhuizen en medisch onderzoek heeft meer effect

Ebola raakt mijn filantropische hart diep. Toch geloof ik dat ik niet moet geven. Het doel van humanitaire hulp is om de schade te beperken die een (natuur)ramp of epidemie heeft berokkend. Noodhulp is vaak te laat, slecht gecoördineerd en draagt niet bij aan wederopbouw. De geldbedragen die we met Giro 555 ophalen kunnen over het algemeen effectiever worden ingezet voor structurele hulp.

Structurele hulp versterkt bijvoorbeeld de gezondheidszorg, zodat ontwikkelingslanden epidemieën als ebola kunnen voorkomen, of zodat er onderzoek naar goedkope vaccins en medicijnen kan worden uitgevoerd.

Ook zetten niet alle geefeuro's even

veel zoden aan de dijk om mensenleed wereldwijd te reduceren.

Ebola is een zeer ernstig probleem, maar het heeft een beetje 'geluk': wereldmachten als Amerika maken zich er (heel) druk om.

Bedrijven kunnen de show stelen door in actie te komen. De toegevoegde waarde van uw gift aan Giro 555 op het grote geld van wereldmachten die zich om ebola (gelukkig wél) bekommeren is nietig.

Uw donatie kan daarentegen wel oppermachtig zijn in het geval van 'vergeten' (en politiek of bedrijfsmatig niet relevant bevonden) problemen, zoals de doelen van Serious Request.

Mits de impact van de oplossingen goed onderzocht is.

Mijn moederhart laat een traan bij

de gedachte aan het doodzieke tweejarige meisje dat haar moeder verloor aan ebola. Oma nam haar in de bus mee naar Mali, maar daar aangekomen stierf ze zelf ook.

Er zijn echter nog duizenden meisjes die komend jaar aan andere ziektes zoals diarree of malaria doodgaan. Voor hen liggen er goed onderzochte en relatief goedkope oplossingen op de plank.

Als ik dit jaar met 10 procent van mijn inkomen drie van zulke meisjes met redelijke zekerheid kan redden van de dood, waarom zou ik mijn donatie dan nu in plaats daarvan aan Giro 555 geven?

Begrijp mij niet verkeerd: als u een donateur bent met een extra potje geefgeld, heeft doneren aan ebola zeker meer impact dan niets doen.

Maar mocht u warm te maken zijn om dat potje, of uw normale geefgeld, aan structurele hulp in ontwikkelingslanden te geven, doet u daar nog beter aan.

Switchen naar doelen die zich richten op ontwikkelingslanden in plaats van Nederland heeft sowieso meer impact; de problemen zijn daar relatief groot, en de kosten voor oplossingen juist laag.

En dan heeft structurele ontwikkelingshulp doorgaans nog meer impact dan noodhulp.

Dus als mijn filantropische hart toch echt nú iets wil doen, moet dit jaar 20 procent van mijn inkomen naar ontwikkelingshulp, maar wel structurele en geen noodhulp.

Dan maar geen sinterklaascadeaus voor de kinderen.